



A Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság

INTÉZKEDÉSI TERVE

**az egyajánlatos közbeszerzések elkerülését segítő
módszerekről és gyakorlatokról a 2023. december
31-ig terjedő időszakra**

I. Bevezetés

A 2022. március 15. napján hatályba lépett, az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II.28.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 5. § (1) bekezdése alapján, ha egy ajánlatkérő esetében az egyajánlatos közbeszerzések aránya – az uniós értékhatárt elérő becsült értékű közbeszerzések körében – a tárgyévvel megelőző naptári évben a 20%-ot meghaladta, az ajánlatkérő köteles a tárgyévre vonatkozóan intézkedési tervet készíteni az egyajánlatos közbeszerzései számának csökkentésére vonatkozóan.

A közbeszerzésekért felelős miniszternek a Korm. rendelet 5. § (4) bekezdése alapján megküldött tájékoztatása szerint a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság (továbbiakban: KEF, Ajánlatkérő) 2022. évben 6 darab, az uniós értékhatárt elérő becsült értékű közbeszerzést folytatott le, amelyből az egyajánlatos közbeszerzések száma 2 darab (egy közbeszerzési eljárás két részben), aránya 33,3 % volt.

A KEF a Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése alapján az érintett közbeszerzési eljárását megvizsgálta és az egyajánlatos közbeszerzési eljárások számának csökkentése érdekében jelen intézkedési tervben foglaltak szerint kíván eljárni.

Jelen intézkedési terv a Miniszterelnökség „Útmutató az egyajánlatos közbeszerzések elkerülését segítő módszerekről és gyakorlatokról” elnevezésű dokumentumban foglaltak figyelembevételével került elkészítésre.

II. Az egyajánlatos közbeszerzések tekintetében érintett beszerzési tárgyak meghatározása

Az érintett közbeszerzési eljárás Ajánlatkérő gépjárműellátási szakterülete által – a 250/2014. (X.2.) Korm. rendelet 1. melléklet II.1. pontjában foglalt kormányzati ellátási feladatok (költöztetés és egyéb szállítási feladatokhoz szükséges gépjárművek biztosítása) végrehajtása, valamint az 1027/2016. (II.9.) Korm. határozatban megállapított célok (központi költségvetési szervek ellátását és tevékenységét támogató gépjármű-park állományának növelése) megvalósítása érdekében - támasztott, új nagyteljesítményű elektromos meghajtású szállítójárművek beszerzési igényének kielégítése céljából került lefolytatásra két részben.

III. Az egyajánlatos közbeszerzések lehetséges okai

1. Ajánlatkérő az egyajánlatos közbeszerzési eljárását egyrészt megvizsgálta abból a szempontból, hogy az eljárás mindkét része tekintetében az ajánlattételi szakaszban hány gazdasági szereplő jelezte érdeklődését. Ajánlatkérő továbbá megvizsgálta azt is, hogy azok a gazdasági szereplők, amelyek jelezték érdeklődésüket az eljárás iránt, azonban ajánlatot nem nyújtottak be, nyújtottak-e be olyan kiegészítő tájékoztatás kérését, amely arra utalt volna, hogy akár a műszaki leírás, akár a szerződéstervezet vagy az alkalmassági, értékelési feltételek olyan tartalommal kerültek volna előírásra, amelyek alapján nem tudtak ajánlatot tenni.

Ajánlatkérő a vizsgálat eredményeképpen megállapította, hogy az érdeklődő gazdasági szereplők száma az érintett közbeszerzési eljárás mindkét része tekintetében 4-4 volt, azonban egyik érdeklődő gazdasági szereplőtől sem érkezett kiegészítő tájékoztatás kérés. Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást nem feltételes közbeszerzési eljárásként írta ki, nem írt elő ajánlati/teljesítési/jólteljesítési biztosítékot, az eljárást Ajánlatkérő részekre bontotta, az eljárásban úgy határozta meg az előírt alkalmassági követelményeket, hogy azok semmiképp ne legyenek versenykorlátozók, valamint kizárólag a minimálisan kötelező kizáró okokat alkalmazta. Ajánlatkérő továbbá a közbeszerzési eljárás során alkalmazta a Kbt. 81. § (5) bekezdését, ezzel kevesebb adminisztrációs terhet rótt az értékelési sorrendben hátrébb álló ajánlattevőkre. Ajánlatkérő a műszaki specifikáció tekintetében

nem határok közötti, hanem kizárólag minimális követelményeket határozott meg, ezzel is teret engedve a széles műszaki spektrumú ajánlattétel lehetőségének. Gazdasági és pénzügyi alkalmassági minimum követelmény, valamint szerződéskötési feltétel nem került előírásra, szakmai alkalmassági előírásként is a minimális egy darab gépjármű szállítást írta elő, továbbá Ajánlatkérő nem korlátozta az ajánlattevő oldalán az eljárásba, illetve a teljesítésbe bevonásra kerülő gazdasági szereplők körét, több ajánlattevő közösen is nyújthatott be ajánlatot, illetve kapacitásnyújtó szervezet és alvállalkozó bevonására is lehetősége volt az érdeklődő gazdasági szereplőknek a megfelelő ajánlattétel érdekében. Ajánlatkérő továbbá kizárólag a jogszabályban előírt, minimális jótállási időtartamot írta elő a gépjárművek és tartozékaik tekintetében, amellyel szintén ösztönözte az ajánlattételt. Így Ajánlatkérő véleménye szerint a közbeszerzési eljárás feltételrendszere nem befolyásolta negatívan az ajánlattételt.

2. Ajánlatkérő az egyajánlatos közbeszerzési eljárásának mindkét részét megvizsgálta másrészt abból a szempontból is, hogy a beszerzés milyen mértékben minősül speciálisnak vagy összetettnek.

Ajánlatkérő a vizsgálat eredményeképpen megállapította, hogy a beszerzés tárgyát képező gépjárművek jellemzően szűkebb gyártási kapacitás és esetleges alkatrész hiány mellett, monopol vagy oligopol piaci környezetben voltak elérhetők, ahol – figyelemmel a szigorú ágazati szabványokra, jogszabályi és műszaki előírásokra is - a nagyteljesítményű elektromos meghajtású szállítójárművek gyártásához speciális szaktudású szakemberek, technikai háttér és egyéb erőforrások igénybevételére van szükség. Ajánlatkérő a fentiekben ismertetett, a gépjárművek piacán érezhető ellátási nehézségek miatt a szállítás határidejét viszonylag nagy időintervallumban, a szerződés hatálybalépésétől számított legfeljebb 100 munkanapban határozta meg, ezzel is érdekelte téve a gazdasági szereplőket abban, hogy ajánlatot tegyenek.

IV. A tárgyévben végrehajtandó, egyajánlatos közbeszerzések csökkentésére irányuló tervezett intézkedések bemutatása

1. A Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontjában foglalt eredménytelenségi ok alkalmazása

Ajánlatkérő azon beszerzési igényei tekintetében, ahol több ajánlattevő ajánlatára lehet számítani és amelyekben az eljárás eredménytelensége és újra indítása okán az időbeli csúszás nem okoz a mindennapi működésben nagyobb mértékű fennakadást, megvizsgálja annak a lehetőségét, hogy a közbeszerzési eljárásban a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi ok alkalmazásra kerüljön. Azokban az uniós közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó nyílt közbeszerzési eljárásokban, amelyekben az előzetes vizsgálatok alapján a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pont szerinti eredménytelenségi ok nem kerül alkalmazásra, vagy a közbeszerzési eljárás a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja alapján eredménytelen és a beszerzési igény jellege indokolttá teszi, Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás újra indítása esetén vállalja, hogy előzetes piaci konzultációt folytat le.

2. Piackutatás, a beszerzendő áru vagy szolgáltatás piacának előzetes felmérése, előzetes piaci konzultáció

Jelen tervezett intézkedés keretében Ajánlatkérő a korábbinál szélesebb piackutatást kíván végezni. A piackutatás eredményeképpen megvizsgálható, hogy a beszerzési igényeket mely piaci szereplők képesek kielégíteni, az adott gazdasági szereplők milyen termékeket, szolgáltatásokat kínálnak, ezek milyen műszaki paraméterekkel rendelkeznek, illetve ezek közül melyek felelnének meg az ajánlatkérői igényeknek.

Felmérhető, hogy van-e esetleg a piacon olyan alternatív megoldás, amely megfeleltethető az Ajánlatkérőnek.

Ajánlatkérő a piaci felmért információkat figyelembe véve készíti el a közbeszerzés műszaki leírását oly módon, hogy az lehetővé tegye valamennyi, az ajánlatkérői elvárásoknak megfelelő árut és szolgáltatást nyújtó piaci szereplő közbeszerzési eljárásban való részvételét.

Azokban az eljárásokban, amelyekben fennáll annak a veszélye, hogy egyetlen ajánlat érkezik és egyéb intézkedés várhatóan nem jár eredménnyel, a piackutatást Ajánlatkérő előzetes piaci konzultációval egészíti ki, amelynek során a piaci szereplők a műszaki leíráshoz, szerződéstervezethez észrevételt tehetnek.

3. Indikatív ajánlatok bekérése

Ajánlatkérő minden esetben megvizsgálja, hogy azokban az eljárásokban is indokolt lehet-e indikatív ajánlat bekérése, ahol előzményszerződés rendelkezésre áll. Az indikatív ajánlatok bekérése lehetőséget ad arra, hogy Ajánlatkérő tudomására jusson, hogy előzmény eljárás megindítása és az előzményszerződés megkötése óta megváltozott gazdasági körülmények mellett felmerült-e változás az árazás módszerével kapcsolatban. Az indikatív ajánlatkérések során Ajánlatkérő a műszaki tartalom minél pontosabb meghatározására törekszik, elegendő időt biztosít a gazdasági szereplőknek az indikatív ajánlatok elkészítésére, majd a beérkezett ajánlatokat részletesen kiértékeli és lehetőség szerint beépíti a közbeszerzési eljárásába.

4. Sajátos beszerzési módszerek alkalmazása

A közbeszerzési tervet Ajánlatkérő annak figyelembe vételével készíti el, hogy megvizsgálja, mely beszerzési módok nem vezettek az elmúlt időszakban megfelelő gazdasági hatékonysághoz, illetve megfelelő szintű versenyhez és olyan sajátos beszerzési módot (pl. dinamikus beszerzési rendszer, keretmegállapodás) próbál választani, amely megoldást jelent a kialakult helyzetre.

Ajánlatkérő 2020-ban egy dinamikus beszerzési rendszert állított fel belföldi sajtótermékek beszerzése tárgyban. Azon beszerzési igények megvalósítása tekintetében, ahol a beszerzési igény folyamatosan fennáll és rendszeresen ismétlődik és amelyek olyan tulajdonságokkal rendelkeznek, amelyek az adott piacon általában jellemző termékeket, szolgáltatásokat, építési beruházásokat általánosan jellemzik, valamint ahol a piacon nagy számú gazdasági szereplő van jelen Ajánlatkérő továbbra is törekedni fog dinamikus beszerzési rendszer alkalmazására.

5. Részajánlattételi lehetőség biztosításának fokozott vizsgálata

A verseny élénkítése, illetve a kis- és középvállalkozások közbeszerzési eljárásokban való sikeres részvételének elősegítése érdekében, amennyiben a beszerzés tárgyának jellege lehetővé teszi, Ajánlatkérő biztosítja a részajánlattétel lehetőségét, vagy az eljárást megindító anyagban részletesen indokolja annak mellőzését.

6. Műszaki leírás versenysemleges megfogalmazása

Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásai előkészítése során a korábbinál is nagyobb hangsúlyt fektet a műszaki leírások egyenértékűségének előírására, a választandó műszaki megoldás alternatíváinak elfogadhatóságára. Az intézkedés célja, hogy a műszaki leírásban szereplő paramétereknek lehetőség szerint minél több gazdasági szereplő által kínált termék, szolgáltatás meg tudjon felelni és Ajánlatkérő indokolatlanul ne zárjon ki olyan termékeket, szolgáltatásokat, amelyek az igényeinek egyébként megfelelnek.

7. A közbeszerzési eljárások kiírásának időbeli ütemezése

Ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmények megjelenése tekintetében kerüli azon időszakokat, amikor kisebb a gazdasági szereplők aktivitása (pl.: karácsonyi, húsvéti időszak), továbbá szintén kerülni fogja a hasonló tárgyú, nagy értékű közbeszerzési eljárások egy időben történő megindítását.

8. Ajánlati felhívások, közbeszerzési dokumentumok feltételrendszerének felülvizsgálata

A gazdasági szereplők számára az ajánlati felhívások, közbeszerzési dokumentumok feltételrendszere (különös tekintettel a szerződéses feltételrendszerre) alapvetően meghatározza azt, hogy milyen kockázatokat kell vállalniuk a szerződés teljesítéséhez és ezen kockázatok egyrészt befolyásolják az árazást, másrészt azon döntést, hogy egyáltalán nyújt-e be ajánlatot a gazdasági szereplő a közbeszerzési eljárásban.

A fentiekre tekintettel amennyiben a beszerzési igény lehetővé teszi Ajánlatkérő

- kerüli a gyorsított eljárások alkalmazását, valamint az előírtnál hosszabb ajánlattételi határidőt határoz meg,
- az alkalmassági feltételeket a ténylegesen szükséges minimumra korlátozza,
- ajánlati és egyéb biztosítékot csak kivételesen indokolt esetben ír elő,
- feltételes közbeszerzési eljárást csak kivételesen indokolt esetben indít,
- racionalizálja a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket,
- a szerződésben – összhangban a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltakkal – biztosítja a szerződéses árak jövőbeli változásának lehetőségét (pl.: árindexálással),
- a teljesítési határidőt hosszabb időtartamban határozza meg,
- igyekszik az ajánlatokat a lehető leggyorsabban elbírálni,

ezzel is ösztönözve a gazdasági szereplőket az ajánlattételre.

V. Záró rendelkezések

Jelen intézkedési tervet az aláírás napjától 2023. december 31-ig megindított közbeszerzési eljárásokban kell alkalmazni.

A végrehajtásért felelős szervezeti egységek: Kezdeményező szakterület, KEF Közbeszerzési Igazgatósága.

Budapest, 2023. március 22.



Dr. Demény Ádám
főigazgató

